

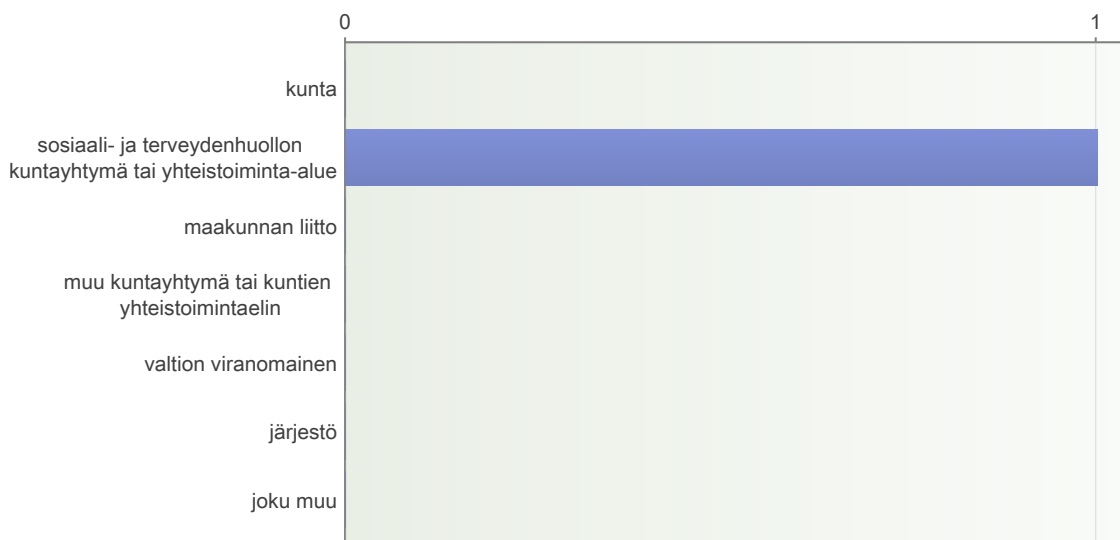
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyyntöä käsittelevä päivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Lapin sairaanhoitopiiri	Jääskö Eija	Mattila Jukka, johtajaylilääkäri, jukka.mattila@lshp.fi	2.11.2016	Yhtymähallitus

2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko esityksellä kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaistasaatavuutta? Jos ei, niin miten ehdotusta tulisi siltä osin muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Kysymykseen ei tosiasiallisesti voida vastata ilman valinnanvapaussäädöksiä. Ratkaisu vähentää sotien järjestämismvastuussa olevien tahojen välisiä eroja, mutta se ei suoraan ratkaise alueellisia tai väestöryhmittäisiä eroja, jotka voivat jopa palvelujärjestelmän muutosvaiheen kangertelun vuoksi kasvaa. Valinnanvapausmalli tulee valmistella siten, että se ei kasvata väestön hyvinvointi- ja terveyseroja.

Stm on julkaissut 10.10.2016 luonnoksia valinnanvapausmallista. Näiden perusteella järjestelmää uhkaa ajautuminen sekavaan tilaan ja erityisesti erikoissairaanhoidon kustannusten voimakas kasvu päivystävissä sairaaloissa. Maakuntien rajoitetun budjetin vuoksi perusterveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden rahoitukseen jää niukemmin resursseja ja näistäkin merkittävä osa uhkaa siirtyä lisäkustannuksina yritysten katteisiin. Vaikuttaviin peruspalveluihin jää siis merkittävästi vähemmän resursseja käyttöön ja palveluiden yhdenvertaisuus tai hyvinvointierotavoite karkaavat entistä kauemmaksi.

Saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaamiseksi osoitettu erillismääräraha tulee turvata lailla saamelaisten kulttuuri-itsehallinnon perustalta. Vieraskielisyserroin ei turvaa saamenkielisten sosiaali- ja

terveyspalvelujen saatavuutta. Ajatus saamen kielen käsittelemisestä vieraskielisyyden pohjalta on saamelaisia syrjivä.

4. 2. Antaako esitys riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite? Jos ei, miten tavoitteen saavuttamisen edellytyksiä voitaisiin parantaa?

Vastaajien määrä: 1

- Ei anna, päinvastoin. Hallintoon tarvitaan runsaasti uutta henkilöstöä, osaamista ja tekniikkaa valvomaan tuottajia. Valtio tarvitsee runsaasti henkilöstöä valvomaan järjestelmää, jotta sen ohjaus voisi edes teoriassa vahvistua. Kustannukset nousevat mikäli potilaat edelleen hoidetaan ja sosiaalipalvelut tarjotaan tarvitseville. Maakuntien rahoituksen mekaaniset lakiin sidotut ja ennakkoon lukkoon lyödyt leikkurit eivät ole toimiva ratkaisu.

5. 3. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

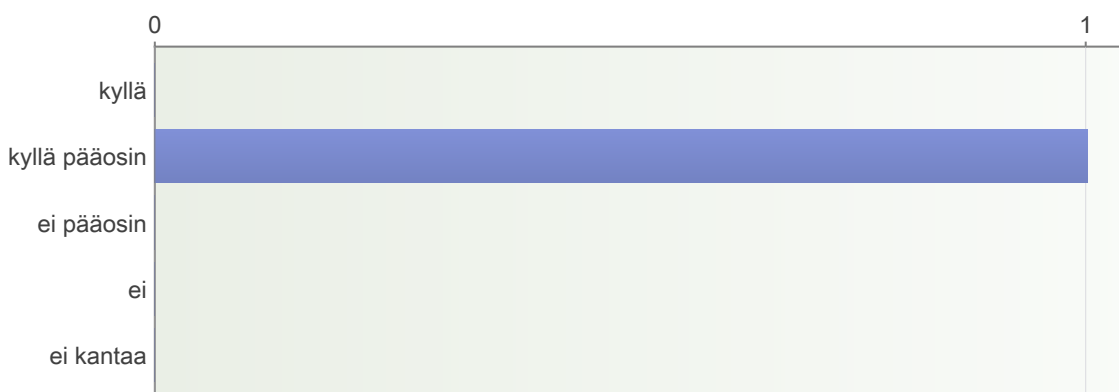
Vastaajien määrä: 1

- Ei.

Lainsäädäntö rajoittaa maakuntien itsehallintoa merkittävästi. Maakunnilla ei tule olemaan verotusoikeutta, vaan rahoitus tulee melkein kokonaan valtiolta. Valtion rahoituksen riittävyys edellyttää valtion voimakasta puuttumista maakuntien itsehallintoon. Näin maakuntien itsehallinto tulee olemaan huomattavasti kuntien itsehallintoa heikempää. Jopa oikeus päättää itsenäisesti palveluiden tuotantotavasta on erittäin tiukasti rajoitettu säädöksin. Lisäksi osa sote tehtävistä siirretään palvelukeskuksiin, joista maakunnat eivät päättä. Ensihoito vastuutetaan viiden maakunnan ja ympärivuorokautinen kattava päivystys 12 maakunnan tehtäviksi, joihin muiden maakuntien päätöksenteko on hyvin rajoitettua. Demokratian toteutuminen on merkittävästi hajanaisempaa ja epäselvempää kuin nykyisessä järjestelmässä.

6. 4. Muodostaako maakuntalaki tarkoituksenmukaisen yleislain tulevien maakuntien hallinnon ja talouden järjestämiselle?

Vastaajien määrä: 1

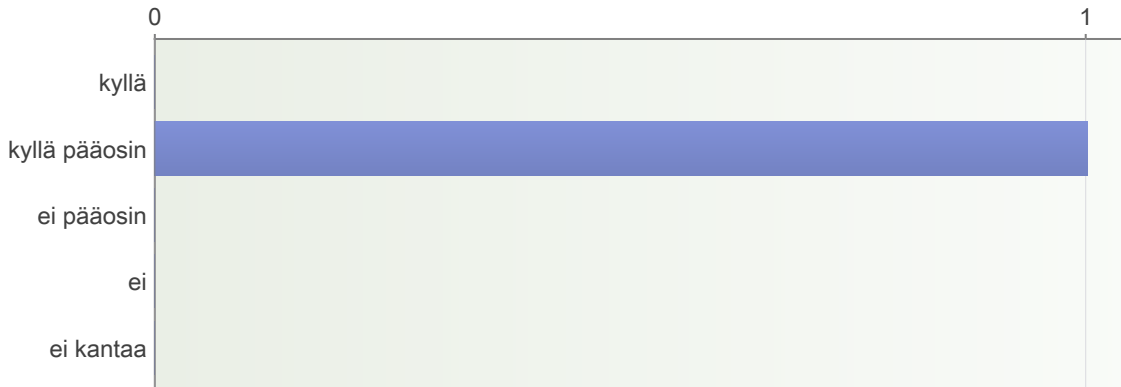

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Maakuntalakia kokonaisuudessaan tulee useilta osin väljentää täydennyksin "ellei maakuntavaltuusto toisin päättä". Vaikka tukipalveluiden järjestäminen laajassa yhteistyössä on perusteltua ja siitä on sairaanhoitopiireillä hyviä kokemuksia, rajoittavat palvelukeskuksia koskevat säännökset maakunnan oikeutta päättää tukipalveluiden tuotantotavoista liikaa.

7. 5. Maakuntalain 2 luvussa määritellään maakunnan tehtävät. Onko maakunnalle esitetty tehtäväkokonaisuus uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

- Pelastustoimen ja ensihoidon järjestämisvastuun tulee olla 18 maakunnalla tasavertaisesti.

8. 6. Maakuntalain 5 luvussa säädetään maakunnan asukkaiden osallistumisoikeuksista. Ovatko osallistumisoikeudet turvattu esityksessä riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

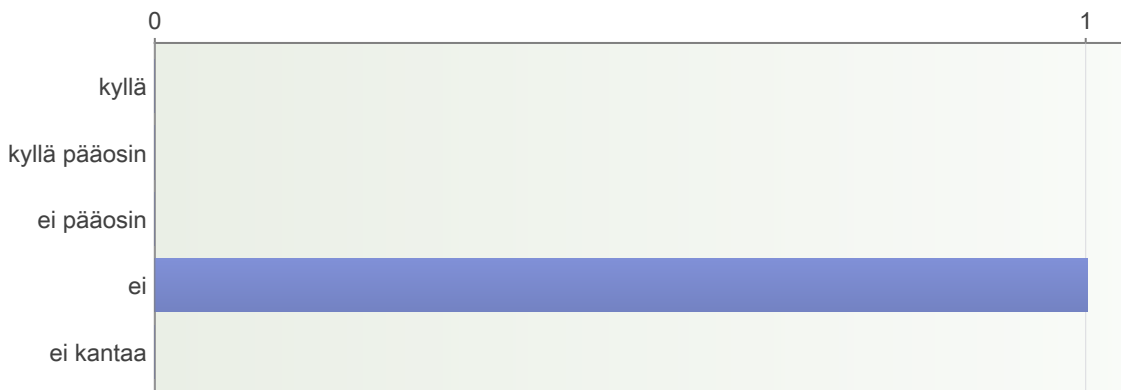

Avoimet vastaukset: kyllä

- Maakuntalakiluonnos vastaa kuntalain sääntelyä ja maakuntavaltuuston tulee luoda edellytykset asukkaiden suoralle osallistumiselle.

9. 7. Maakuntalain 9 luvussa säädetään maakunnan palvelulaitoksesta. Onko siitä esitetty säädettäväksi tuottamisen organisoinnin näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

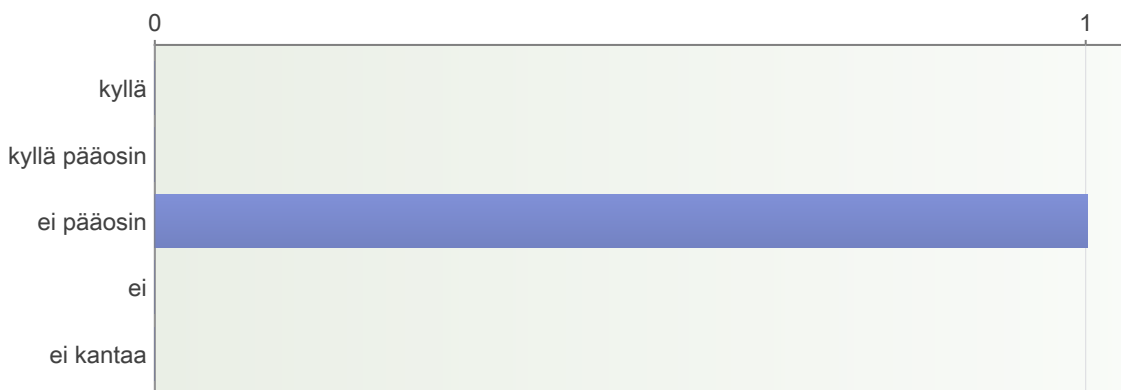

Avoimet vastaukset: ei

- Tilaajan ja tuottajan erottamisesta on kunnissa huonoja kokemuksia. Seurauksena on kustannusten nousu ja hallinnon päällekkäisyys. Ennakoitavissa on, että asiantuntemus tulee painottumaan operatiiviselle puolelle ja tilaajista muodostuu heikkoja.

10. 8. Maakunnan talouden ohjaus perustuu erityisesti maakuntalakiin ja maakuntien rahoituslakiin. Ohjaavatko maakuntien rahoitusmalli ja maakuntalain mukainen taloudenohjausmekanismi maakuntien taloudenhoitoa tarkoituksenmukaisella tavalla?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Maakunnilla on mahdollisuus päättää saamansa yleiskatteellisen rahoituksen käytöstä, mutta alijäämän kattamisvelvollisuus ja siihen liittyvät kriisimaakuntakriteerit sekä lainanotto-oikeuden rajoittaminen ovat aivan liian tiukkoja.

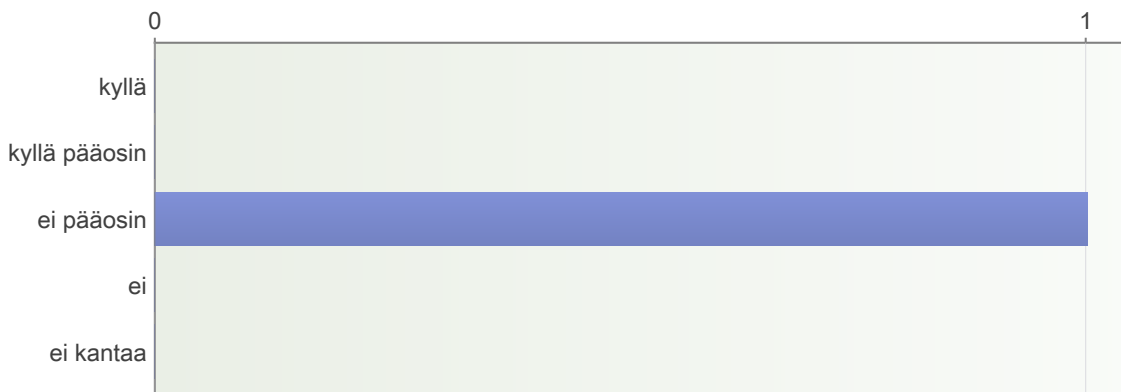
11. 9. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntalaista.

Vastaajien määrä: 1

- Palveluiden yhdenvertaisuus ei esitetyllä lailla tule taatuksi Lapissa, jossa eri alueet, seutukunnat ja kunnat poikkeavat toisistaan huomattavasti.

12. 10. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 4 §:ssä säädettäisiin palvelujen saatavuudesta ja saavutettavuudesta. Säännöksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita, mutta säännöksen mukaisten edellytysten täytyessä palveluja voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Onko säännös palvelujen saatavuuden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Pykälä irrallaan kokonaisuudesta on toimiva. Lähipalveluvelvoite tuo kuitenkin erityisesti Lapin kaltaiselle harvaan asutulle maakunnalle, jossa on pieniä yhteisöjä lähipalvelutarpeineen erittäin merkittäviä lisäkustannuksia suhteessa saman väestöpohjan tiiviimpään rakenteeseen. Samalle väestöpohjalle vaikkapa Vantaalla tarvitaan vain muutama terveysasema. Lapissa tarvitaan noin 20 terveyskeskusta. Olosuhteet on huomioitava paljon suunniteltua tarkemmin rahoituksessa tämän veloitteen takia. Maakunnan asukkaiden palvelujen saavutettavuuden kannalta oleellista on valinnanvapausmallin toteuttamistapa. Koska ratkaisu ei ole vielä tiedossa, ei vaikutusarviontia tämänkään pykälän osalta ole mahdollista tehdä. Lakiluonnoksen 11 § 3 momentissa säädetään laajan päivystyksen vastuista ja muiden maakuntien mahdollisuuksista huolehtia vastaavista tehtävistä alueellaan. Valtuustokausittain sovittava yhteistyösopimus olisi ainoa vaikutusmahdollisuus. Järjestämisvastuu myös ensihoidon osalta olisi erilainen eri maakunnilla ja tosiasiallinen järjestämisvastuu kokonaisuudesta epäselvä.

13. 11. Maakunnat muodostavat 5 yhteistyöaluetta, joista kussakin on 3–4 maakuntaa. Yhteistyöalueeseen kuuluvat maakunnat laativat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaisen yhteistyösopimuksen. Siinä maakunnat sopivat keskinäisestä yhteistyöstä palvelujen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Sopimus on oikeudellisesti maakuntia sitova. Onko sopimuksen sitovuus perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

- Oikeushenkilön tekemä sopimus on lähtökohtaisesti sitova.

14. 12. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 16 §:n mukaan laadittavassa yhteistyösopimuksessa on sovittava toimenpiteet palvelujen integraation varmistamiseksi. 23 §:n mukaisesti palvelun tuottajan velvollisuutena on valmistaa palveluketjujen integraation toteutuminen ja toimittava integraation edellyttämässä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Ovatko säännökset riittäviä asiakaslähtöisen integraation toteutumiseksi?

Vastaajien määrä: 1

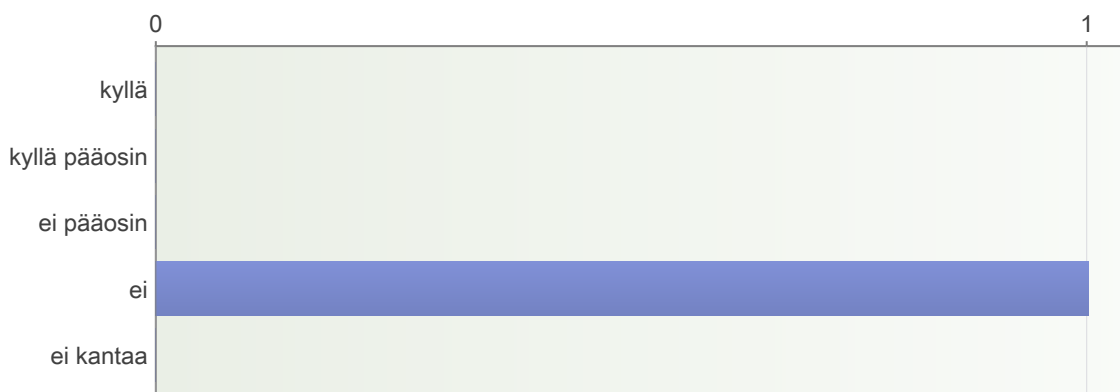
Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Mikäli asiakaslähtöisellä integraatiolla tarkoitetaan, että asiakas käynnistää oman hoitokokonaisuutensa ja valitsee itse kaikki siihen kuuluvat irralliset osaset, voi markkinapohjainen järjestelmä vastata tähän. Mikäli taas

tarkoitetaan asiakaskeskeistä hoitokokonaisuutta, jossa järjestäjällä on vastuu asiakkaan tarvitsemien palvelujen saatavuudesta, ei ratkaisu tue tavoitetta. Valinnanvapaus, monituottajamalli ja julkisten palvelujen yhtiöittämisvelvoite vaarantavat hoitokokonaisuuksien toteutumisen ja edellyttävät maakunnalta sellaista järjestämisosaaamista, josta ei ole missään aiempaa kokemusta. Palveluiden ohjaus muuttuu nykyisestä hallinnollisesta ohjauksesta omistajaohjaukseen, sopimusohjaukseen ja markkinaohjaukseen, joiden toteuttaminen on erittäin vaikeaa ja hallinnollisesti työlästä. Toisaalta hoitokokonaisuuksien toteutuminen on käytännössä täysin riippuvainen ohjauksen onnistumisesta. Lakiluonnoksen perusteluissa tai julkisuudessa käydyssä keskustelussakaan ei ole pystytty avaamaan ohjausjärjestelmän kokonaisuutta suhteessa integraatitavoitteeseen. Yhteistoiminta-alueen integraatioista voidaan sopia, mutta sillä ei ratkaista maakunnan sisäisten tuottajayhteisöjen integraatioita. Yritysten kuuluu toimia yritysten tavoitteiden mukaisesti ja hyödyntää olosuhteita niin, että yritystoiminnan edellytykset vahvistuvat. Yritykset eivät toimi ensisijaisesti yhteisen hyvän eteen.

15. 13. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaan valtion ohjausta vahvistetaan sosiaali- ja terveystalvissa (19 §, 4 luku, 6 luku). Onko tämä uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta perusteltua?

Vastaajien määrä: 1

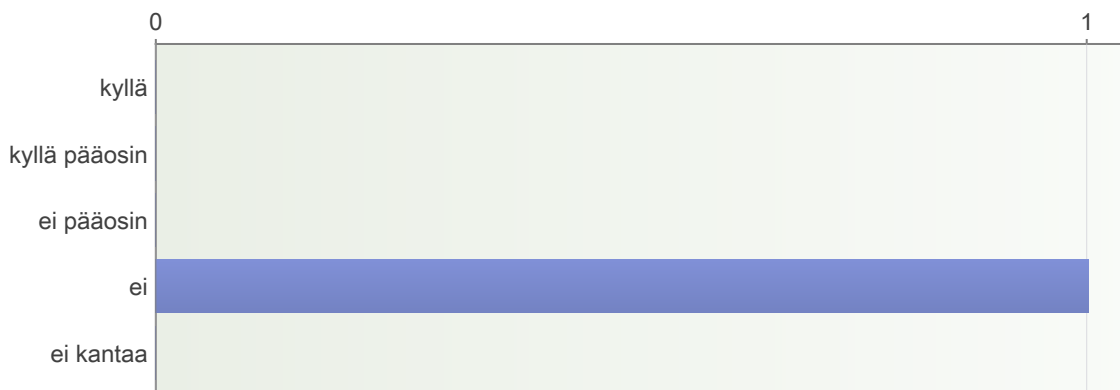

Avoimet vastaukset: ei

- Olisi perusteltua, mutta suunnitellut työkalut ei riitä vahvistamaan sitä niin, että yhdenvertaiset ja laadukkaat palvelut kyettäisiin toteuttamaan. Ohjaus ei kykene huolehtimaan edes rahoituksen riittävydestä vaikka yhdenvertaisuutta ei pysyttäisi parantamaankaan vaan kustannukset nousevat. Tosiasiallinen ohjaus vaatisi suuren resurssin, jolla olisi myös oikeat työkalut ohjaamiseen. Maakuntien raportointivelvollisuus ja neuvottelut eivät riitä. Lisäksi on huomattava, että rahoitusvastuulla valtiolle siirtyy merkittävä osa järjestämisvastuusta valtiolle ja valtion tulisi aidosti kyetä huolehtimaan siitä, että käytettävissä olevalla rahoituksella saadaan väestölle yhdenvertaiset ja laadukkaat palvelut. Lisäksi on todettava, että valtion ohjausmahdollisuus ei vielä tarkoita kykyä kantaa vastuuta järjestelmästä. Vastuuta poliittisesti epäkiitollisista ratkaisuista on helppo siirtää tulevalle maakunnalle ja jättää valtion ohjausmahdollisuus käyttämättä.

16. 14. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnan on omassa toiminnassaan erotettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen. Onko järjestämisen ja tuottamisen erottaminen uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukaista?

Vastaajien määrä: 1

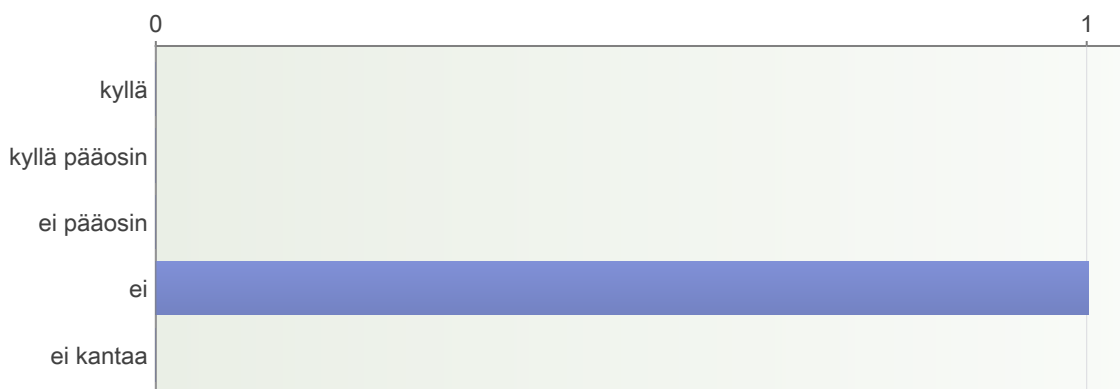

Avoimet vastaukset: ei

- Järjestämisen ja tuotannon hallinnollinen erottaminen sekä maakunnan palvelulaitosta koskeva sääntely kaventaa maakuntien mahdollisuutta päättää palvelutuotannon tarkoituksenmukaisesta ja tehokkaasta organisointitavasta maakunnan erityispiirteet huomioiden. Järjestely synnyttää tarpeetonta päällekkäistä hallintoa ja kustannuksia sekä heikentää maakunnan ja koko järjestelmän kykyä palvelutuotannon ohjaukseen. Maakuntien palvelulaitoksesta ei ole organisaatiomuotona aiempaa kokemusta.

17. 15. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 22 §:n mukaan maakunnalla on yhtiöittämisvelvollisuus maakunnan hoitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä kilpailutilanteessa markkinoilla tai jos palvelut ovat valinnanvapautta koskevissa säännöksissä tarkoitetun laajan valinnanvapauden piirissä. Onko ratkaisu tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

- Ei millään tavoin julkilausuttujen tavoitteiden, yhdenvertaisten laadukkaiden palvelujen ja taloudellisuuden vuoksi. Tuo lisäkustannuksia ja heikomman integraation maakunnan oman toiminnankin sisälle. Lisäksi 10.10.2016 julkistettujen linjausten mukaan kaikki palvelut, joissa tehdään hoidon tarvearvio, olisi yhtiötettävä sen vuoksi, että maakunnan tulee antaa asiakasseteli tarvearvion jälkeen ja tuolloin kaikki sellainen toiminta siirtyy markkinoille. Käytännössä siis myös koko erikoissairaanhoidon. Linjaus on äärimmäisen huonosti valmisteltu ja epäonnistunut.

18. 16. Muut vapaamuotoiset huomiot sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaista.

Vastaajien määrä: 1

- Pelastustoimen ja ensihoidon järjestämisvastuun tulee olla 18 maakunnalla tasavertaisesti.

Ensihoito on terveydenhuoltolailta määrätty sairaanhoitopiirien järjestämisvastuulle. Sote-uudistuksessa, jossa muu järjestämisvastuu esitetään siirrettäväksi kunnilta ja kuntayhtymiltä 18 maakunnalle, esitetään ensihoidon järjestämisvastuun keskittämistä viidelle yliopistosairaalaa ylläpitävälle maakunnalle. Perusteena ratkaisulle on esitetty yhteistä järjestämistahoa pelastustoimen kanssa. Pelastustoimea esitetään niin ikään viiden maakunnan vastuulle.

Ensihoito on kuitenkin mitä suurimmassa määrin terveydenhuoltoa, kuten 27.10.2016 annetussa hallituksen esityksessä terveydenhuoltolain muuttamisesta erityisesti korostetaan. THL 39 §:n mukaan ensihoidon tulee muodostaa alueellisesti toiminnallinen kokonaisuus muiden kotona annettavien päivystyksellisten (sote-) lähipalveluiden kanssa.

Lapin erityispiirteenä ovat pienet yhteisöt etäällä toisistaan. Tästä seuraa huomattavia haasteita lähipalveluiden, myös ensihoidon tehokkaalle toteuttamiselle. Lisäksi saamenkielisen väestön turvallisuudesta on huolehdittava yhdenmukaisesti. Keskittämällä vastuu Lapin ensihoidon toteuttamisesta Pohjois-Pohjanmaan ensihoitokeskukselle ja päätösvalta sen maakuntavaltuustolle, ei varmisteta turvallista ensihoitoa Lapin väestölle näihin olosuhteisiin.

Huolenaiheena ovat myös ensihoidon kustannukset. Maakunnan omalla päätös- ja toteuttamisvastuulla olevaan ensihoitoon on mahdollista rakentaa oikeanlaiset kannusteet niin, että väestön turvallisuus taataan vain välttämättömin kustannuksin.

19. 17. Kysymys vain kunnille: Voimaanpanolaissa on tarkoitus säätää siitä, mihin maakuntaan kunnat kuuluvat uudistuksen tullessa voimaan. Katsotaanko kunnassanne, että sen tulee kuulua voimaanpanolain 5 §:ssä esitettyyn maakuntaan?

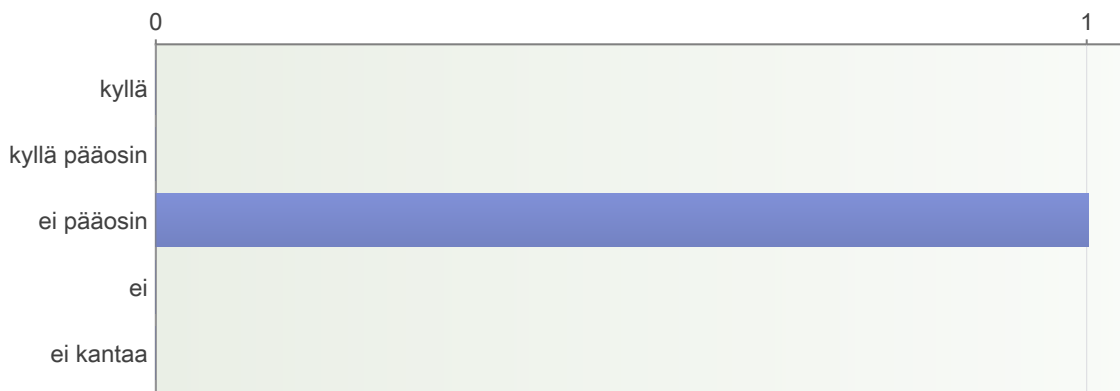
Ei vastauksia.

20. 18. Kysymys vain kunnille: Mikäli vastasitte edelliseen kysymykseen ei, mihin maakuntaan kunnan tulisi kuulua ja miksi? (Kunnan tulee toimittaa valtuuston päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön)

Ei vastauksia.

21. 19. Väliaikaishallinnosta sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävistä ja toimivallasta säädetään voimaantulolain 2 luvussa. Onko väliaikaishallinnosta säädetty riittävällä tavalla?

Vastaajien määrä: 1

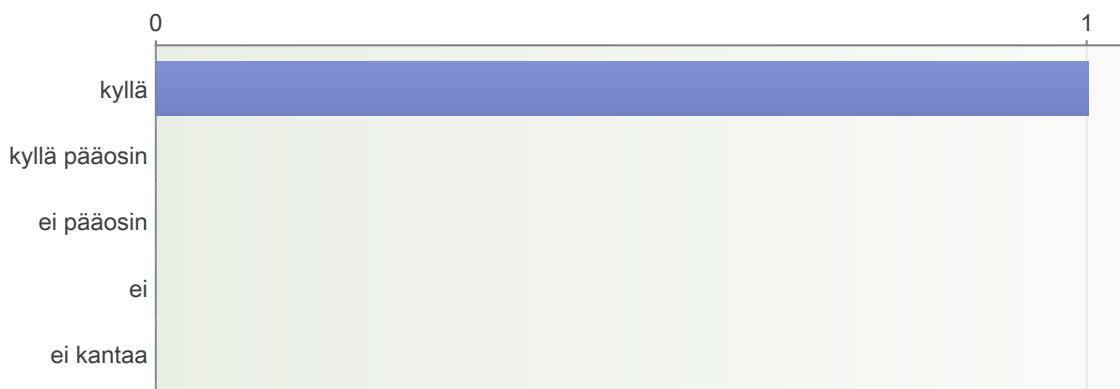

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Väliaikaisen toimielimen asemaa ja päätöksentekoa tulee selkeyttää ja toimintaan on varattava riittävä rahoitus. Kustannukset kunnille on korvattava.

22. 20. Voimaantulolain 14 §:n mukaan kunnallisia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja tuottavissa organisaatioissa työskentelevä henkilöstö siirtyisi maakuntien palvelukseen liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti. Lisäksi henkilöstö, joka muualla kunnan hallinnossa tai tukipalveluissa tekee pääasiallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviä, siirtyisi maakuntien palvelukseen. Onko henkilöstön siirtymisestä esitetty säädettäväksi henkilöstön aseman näkökulmasta tarkoituksenmukaisesti?

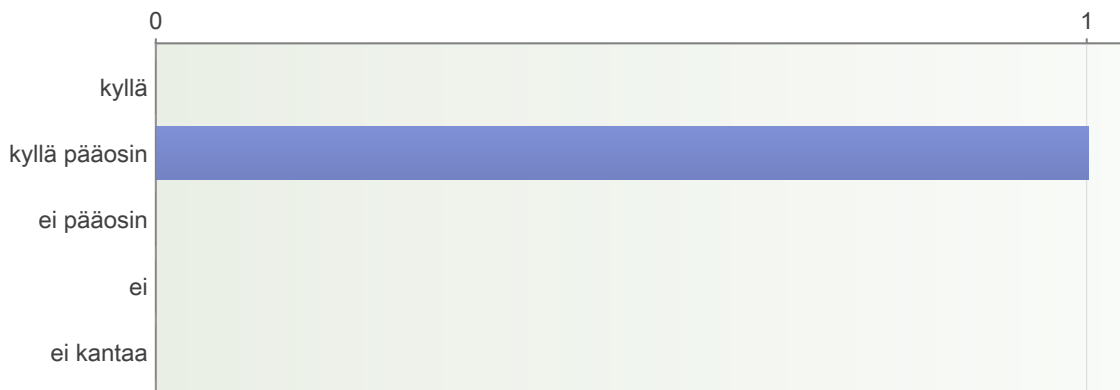
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

23. 21. Voimaanpanolain 4 luvun mukaan lakisääteisten kuntayhtymien koko omaisuus sekä kuntien irtain omaisuus siirtyy maakunnille. Kuntien toimitilat ja kiinteistöt jäävät kuntien omistukseen. Onko omaisuusjärjestelyjä koskeva ratkaisu hyväksyttävä?

Vastaajien määrä: 1

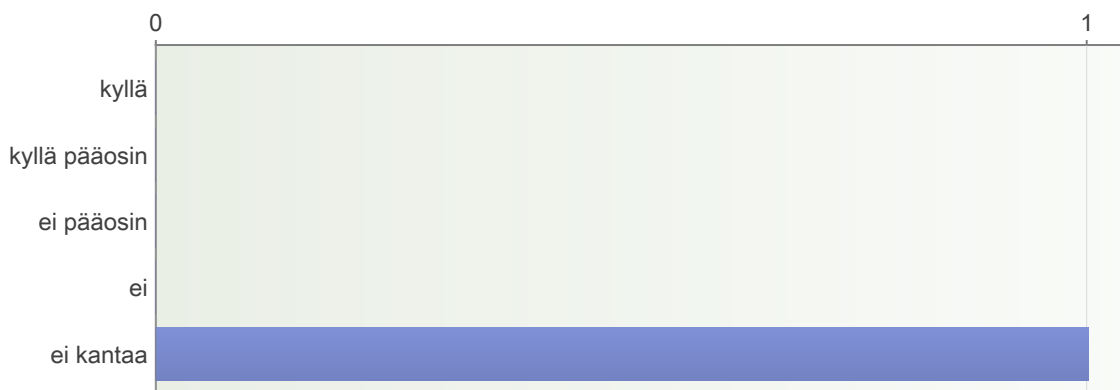
Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

24. 22. Jos vastasitte edelliseen kysymykseen ei tai ei pääosin, millä tavoin omaisuusjärjestelyt pitäisi toteuttaa?

Ei vastauksia.

25. 23. Voimaanpanolain 41 §:ssa säädettäisiin kunnan tuloveroprosentista vuosina 2019 – 2021. Pidätkö veronmaksajien yhdenvertaisen aseman näkökulmasta perusteltuna, että kuntien veroprosentteja esitetään rajoitettavaksi kolmen vuoden määräajaksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

26. 24. Voimaanpanolain 42 §:n mukaan maakunnan on perustettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain tarkoittamat maakunnan palvelulaitoksen tytäryhtiöt, jotka tuottavat lailla erikseen säädetyn laajan valinnanvapauden piiriin kuuluvia palveluita siten, että yhtiöittäminen on toteutettu 31.12.2020. Onko esitetty siirtymäaika riittävä maakunnan yhtiömuotoisen tuotannon organisoimiseksi?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei

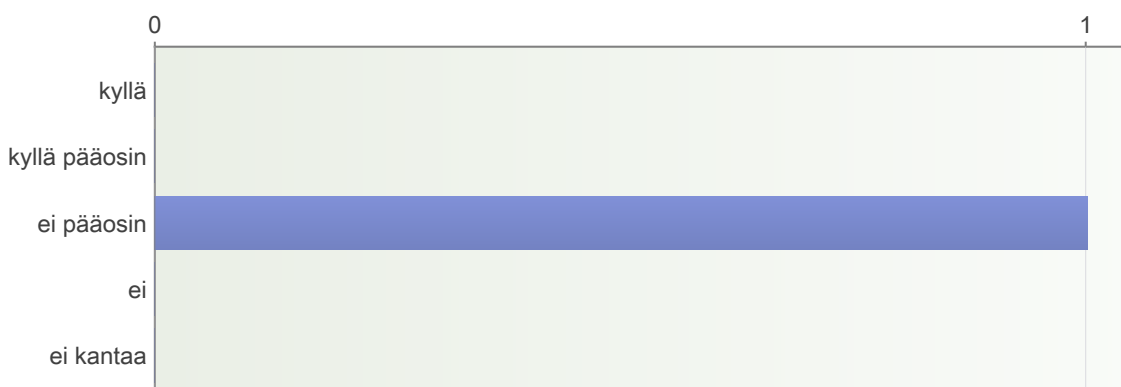
- Mikäli yhtiöittämisen katsotaan olevan kokonaisratkaisussa välttämätöntä, tulee sille antaa riittävä siirtymäaika, ainakin vuoden 2022 loppuun.

27. 25. Muut vapaamuotoiset huomiot voimaanpanolaista.

Ei vastauksia.

28. 26. Valtio rahoittaa perustettavien maakuntien toiminnan, eli vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden rahoittamisesta osoitetaan valtiolle. Onko ratkaisu uudistuksen tavoitteiden näkökulmasta tarkoituksenmukainen?

Vastaajien määrä: 1

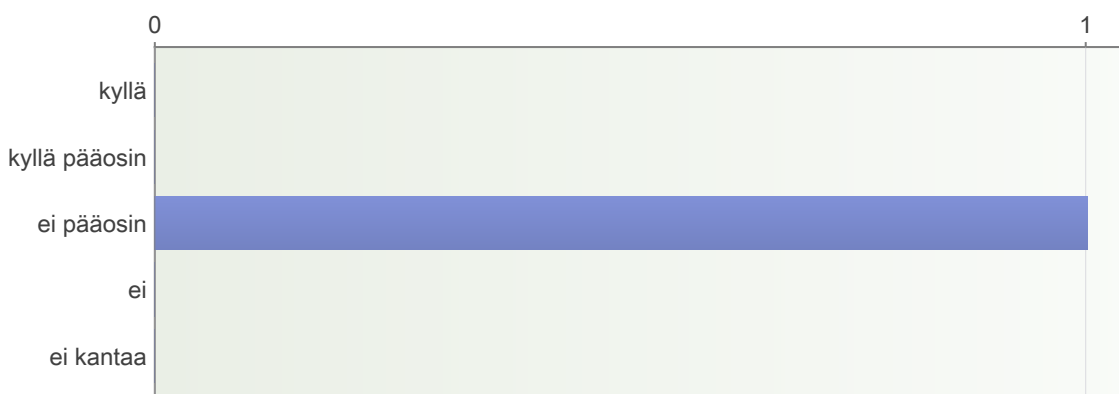

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Maakuntien itsehallinnon kannalta on erittäin ongelmallista, että ne ovat miltei kokonaan valtionrahoituksen varassa. Maakunnille tulisi turvata aito itsehallinto maakunnallisine verotusoikeuksineen.

29. 27. Maakuntien tuloja ovat valtion rahoitus (3 §) sekä asiakas- ja käyttömaksutulot (4 §). Lisäksi maakunnat voivat ottaa lyhytaikaista lainaa (3 §). Valtion rahoituksen kasvua rajoitetaan vuosittaisessa tarkistuksessa julkisen talouden kantokyvyn turvaamiseksi (6 ja 29 §). Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä?

Vastaajien määrä: 1

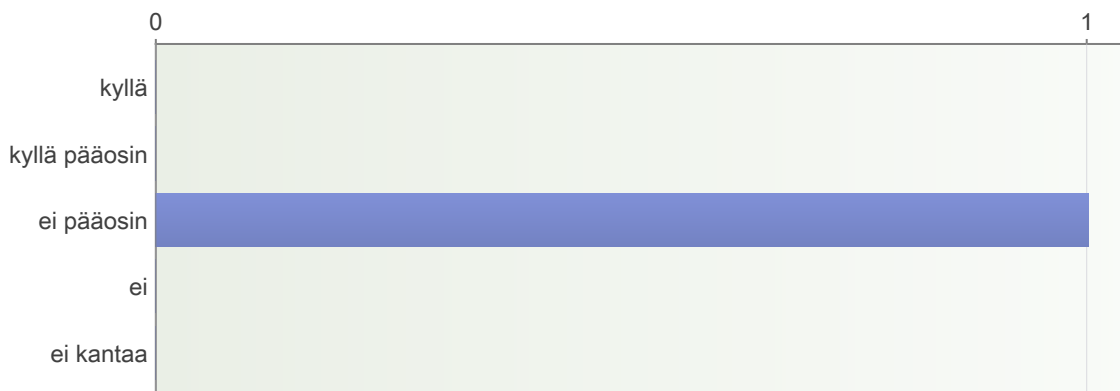

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Maakunta ei pysty hoitamaan lakisääteisiä tehtäviään esitetyllä rahoituksella. Ajatus on, että maakuntien riittävän rahoituksen turvaisi valtio. Rahoittamalla maakuntien vastuulla olevan soten tiukasti säätämällä tavalla valtio on tosiasiallisesti erittäin suuressa mitassa järjestämisvastuussa väestön tarvitsemista palveluista. Lisäksi maakuntien rahoitus huomioi riittämättömällä tavalla olosuhteiden vaikutukset tuotantokustannuksiin. Esimerkiksi Lapin olosuhteet vaativat palvelutuotannolta radikaalisti pienempiä tuotantoyksiköitä hajautuneena ympäri laajaa aluetta kuin kaupunkimaisemilla vastaavan väestön alueilla. Esimerkkinä olosuhteiden vaikutuksesta palveluiden tuotantokustannuksiin voidaan mainita Lapin ensihoidon tarvitsemat ambulanssiyksiköt, joita tarvitaan 8 kertainen määrä väestöön suhteutettuna kuin pääkaupunkiseudulla. Toisaalta pääkaupunkiseudulla ambulanssiyksiköitä on neliökilometriin suhteutettuna yli satakertainen määrä Lappiin verrattuna. Yksittäisen ehsihoidotyksikön nettokustannukset sairaanhoitopiirille ovat noin 400 000 euroa vuositasona. Hajallaan asuvat pienet yksiköt tarvitsevat turvallisuutensa sekä lain edellyttämästi ensisijaisesti lähellä tuotettavat palvelunsa.

30. 28. Ovatko maakuntien valtion rahoituksen määräytymisessä käytettävät palvelujen käyttöä kuvaavat tarvetekijät (luku 3, ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) ja niiden painokertoimet perusteltuja?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei pääosin

- Asukastiheyskriteeri on esityksessä liian pienellä painoarvolla. Kertoimen tulee olla huomattavasti suurempi, jotta se todellisuudessa vastaa pitkien etäisyyksien, harvan asutuksen ja heikon julkisen liikenteen aiheuttamia kustannusvaikutuksia. Pienet volyymit nostavat yksikkökustannuksia. Lapin erityispiirteet (ikä, sairastavuus, välimatkat, yhdyskuntarakenne) tulee ottaa paremmin huomioon. Kasvava matkailu lisää terveydenhuollon valmiuden tarvetta. Sesonkiaikoina Lapissa tarvitaan matkailukeskuksiin enemmän ensihoitoyksiköitä kuin maakunnan oman väestön tarpeet edellyttävät. Myös matkailu ja matkailijoiden määrä tulee ottaa huomioon tarvetekijöissä. Saamenkielisten sosiaali- ja terveystalvelujen turvaamiseksi osoitettu erillismääräraha tulee turvata lailla saamelaisten kulttuuri-itsehallinnon perustalta. Vieraskielisyyskerroin ei turvaa saamenkielisten sosiaali- ja terveystalvelujen saatavuutta. Ajatus saamen kielen käsittelemisestä vieraskielisyyden pohjalta on saamelaisia syrjivä.

31. 29. Sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksessa siirrytään asteittain menoperusteisesta rahoituksesta tarveperusteiseen rahoitukseen. Onko maakuntien rahoitukselle vuosille 2019–2023 esitetty siirtymäaika (27 – 28 §) riittävä?

Vastaajien määrä: 1

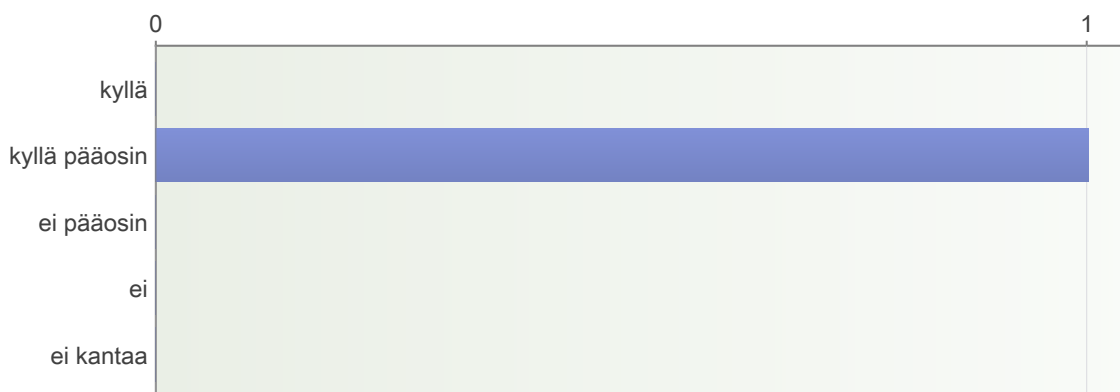
Avoimet vastaukset: kyllä

32. 30. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntien rahoituslaista.

Ei vastauksia.

33. 31. Pidättekö esitettyjä tapoja maakuntajaon muuttamiseksi tarkoituksenmukaisena?
(erityisesti maakuntajakolain 2 ja 10 §)

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä pääosin

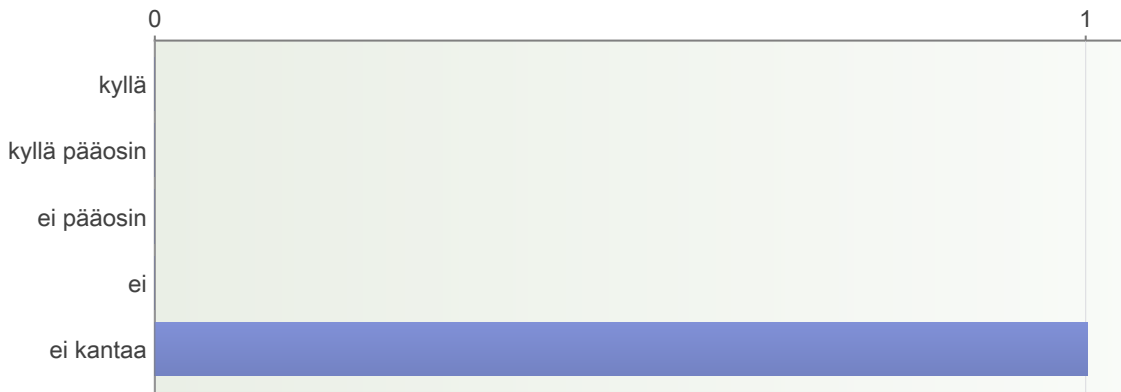
- Maakuntien arviointimenettelyyn perustuva maakuntajaon muuttaminen kohtelee lähtökohtaisesti epätasa-arvoisesti maakuntia.

34. 32. Muut vapaamuotoiset huomiot maakuntajakolaista.

Ei vastauksia.

35. 33. Ovatko valtionosuusjärjestelmään esitetyt, sote-uudistuksesta aiheutuvien merkittävien kuntakohtaisten muutosten lieventämiseksi esitetyt tasausjärjestelyt ja muut muutokset hyväksyttäviä ja riittäviä (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 24 §, 27§ 27 b§ ja 55§)?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

36. 34. Ovatko valtionosuuskriteerit (ml. uusi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen -kriteeri) sekä niiden painotukset perusteltuja (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, luku 2 sekä luonnos valtioneuvoston asetukseksi kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 3 §)?

Vastaajien määrä: 1

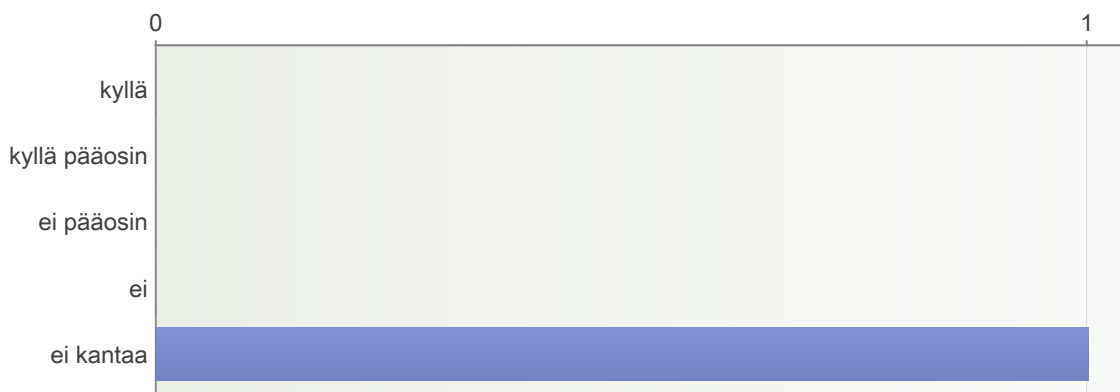
Avoimet vastaukset: ei kantaa

37. 35. Vapaamuotoiset huomiot hallituksen esityksen valtionosuuskokonaisuudesta.

Ei vastauksia.

38. 36. Pidätekö maakuntien rahoituksen keräämiseksi esitettyjä valtion verojärjestelmän muutoksia hyväksyttävänä?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: ei kantaa

39. 37. Vapaamuotoiset huomiot verolaeista.

Ei vastauksia.

40. 38. Kunnallista henkilöstöä koskevan lainsäädännön soveltamisalaa ehdotetaan muutettavaksi koskemaan myös maakuntien henkilöstöä. Maakuntien työnantajaedunvalvontaa hoitaisi uudella lailla säädettävä Kunta- ja maakuntatyönantajat KT. Onko henkilöstön asemasta ja työnantajaedunvalvonnasta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

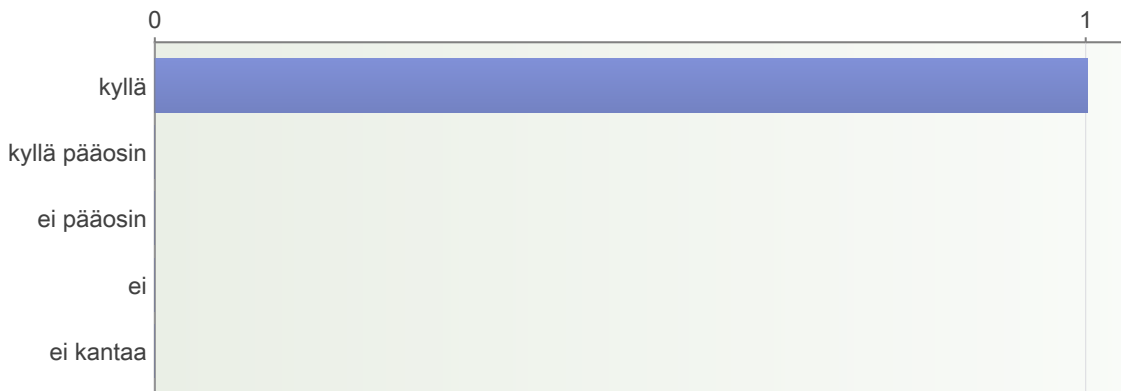
Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

41. 39. Onko eläkkeiden rahoittamisesta esitetty säädettäväksi tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

Avoimet vastaukset: kyllä

42. 40. Vapaamuotoiset huomiot henkilöstön asemasta ja/tai työnantajaedunvalvonnasta sekä eläkkeistä.

Ei vastauksia.

43. 41. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne asemaan?

Ei vastauksia.

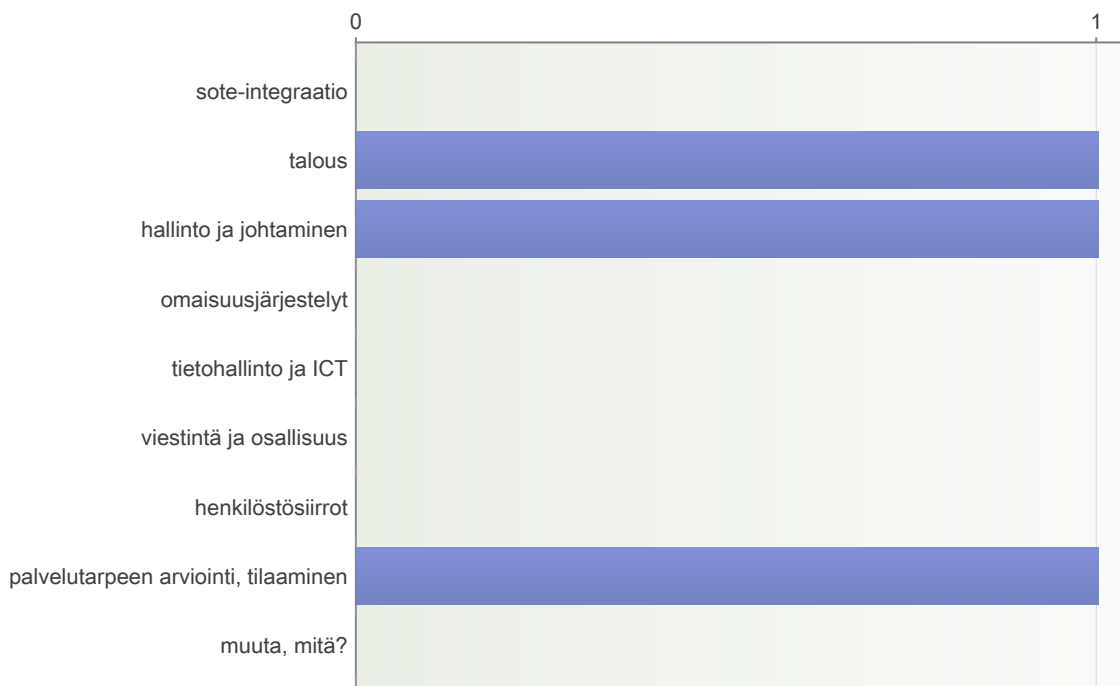
44. 42. Onko maakunnilla riittävät taloudelliset edellytykset suoriutua lakisääteisistä tehtävistä uudistuksen voimaan tultua?

Vastaajien määrä: 1

- Sairastavuus, välimatkat, harva asutus ja ikärakenne tulee paremmin huomioida rahoituksessa. Nyt suunniteltu asukastiheyskerroin ei ota riittävästi huomioon Lapin olosuhteita.
Lapin maakunnalle tulee osoittaa erillinen riittävän suuri valtionosuuserä, jolla turvataan saamelaisten palvelut.

45. 43. Mihin aiheeseen/aiheisiin liittyvää valtakunnallista tukea katsotte tarvitsevanne sote- ja maakuntauudistusten alueelliseen toteutukseen (voitte valita usemman vaihtoehdon)?

Vastaajien määrä: 1

46. 44. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Rajat ylittävä yhteistyö on keskeisin keino turvata saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalveluiden monipuolista saatavuutta. Rajayhteistyön esteet tulisi pyrkiä aktiivisesti poistamaan niin alueellisella kuin valtakunnallisella tasolla. Uudessa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä tulee rajayhteistyön kehittämismahdollisuudet turvata laajasti eri palvelutasoilla.

Lappi matkailumaakuntana vastaa useina vuodenaikoina asukasmääräänsä huomattavasti suuremman väestömäärän, sosiaali- ja terveyspalveluista.

Vaikka palvelut laskutetaan kotimaakunnasta, on matkailumaakunnassa oltava kuitenkin valmius ja resurssit vastata suuremman väestömäärän palveluista ja varautumisesta.

Lapissa oli vuoden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä yli 1,1 milj. rekisteröityä yöpymistä, mikä on yli 10 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Tämä on 19 % koko Suomen yöpymisistä. Lapin palvelurakenne, myös julkiset palvelut, kantavat vastuun asukaslukea huomattavasti suuremman joukon hyvinvointi-, terveys- ja turvallisuuspalveluista. Tämä tulee ottaa riittävästi huomioon palveluiden rahoituksessa.

47. 45. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Vastaajien määrä: 1

- Poistettava sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain 2 luvun 9 § 2 momentti
”Ensihoidon järjestämisvastuu on Pirkanmaan, Pohjois-Pohjanmaan, Pohjois-Savon, Uudenmaan ja Varsinais-Suomen maakunnilla. Ne järjestävät ensihoidon 10 §:ssä tarkoitetun yhteistyöalueen kaikkien maakuntien alueella.”
sekä siihen liitännäiset säännökset.
Samalla tulee luopua ajatuksesta, että pelastustoimen järjestämisvastuu tulee olemaan valmisteilla olevan pelastustoimen järjestämistä koskevan lain mukaan samoilla viidellä maakunnalla.